

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Censuris, In Qua Sex Disputationibus De Poenis Ecclesiasticis, deque
Irregularitate fusè tractatur, cum Indicibus necessariis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

4. De quarto effectu interdicti, qui est ab ingressu Ecclesiae exclusio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76667)

§. IV.

De quarto effectu interdicti, qui est ab ingressu Ecclesie exclusio.

- 1 Interdictum priuat Ecclesia ingressu sententia hominis sup-
posta.
- 2 Que continentur sub hoc effectu.
- 3 In cæmeterio potest hic interdictus diuina celebrare, & audi-
re, tamen si aliqui contrarium censent.
- 4 Non potest Diaconus, cui est Ecclesia ingressus interdictus, ex-
tra Ecclesiam postius Euangelium cantare, vel Missam
audire.
- 5 Potest hic interdictus Ecclesiam ingredi, & ibi preces funde-
re, cum non celebrantur diuina.
- 6 Plures censent ex vi huius interdicti te prohibitum esse Sa-
cramenta in Ecclesia recipere.
- 7 Probabilis est oppositum.
- 8 Satisfit fundamentum contrario.
- 9 Privilegium concessum pro illis quatuor festiuitatibus, exten-
ditur ad hoc interdictum.

Hoc esse interdicti effectum decidit textus in *cap. sa-
cro de censent. excommunicat. & in cap. is cui eodem tit.
in 6.* aliquando tamen hic effectus suspensioni tribuitur, vt in
dicto cap. is cui. & cap. cum medicinalis eodem tit. & lib. Sicuti
notatur Sayr. lib. 4. thesauri, cap. 7. num. 11. Requirit tamen
hic effectus specialem sententiam, quia non est annexus in-
terdicto absolute, sed est quasi nouum interdictum.

Effectus huius interdicti sunt priuatio, & exclusio ab exer-
cicio Ordinis sacri in Ecclesia, & a sepultura in ipsa. cuiusque
cæmeterio. Vt habetur expressè in *dicto cap. is cui. de censent.
excommunicat. in 6.* Item ab auditione diuinorum officio-
rum in eadem Ecclesia ex *cap. presentis 5. q. 2. & ex d. cap. is cui.*
Nomine Ecclesia venit quodlibet templum autoritate Epif-
copi deputatum ad sacra peragenda. *Cap. penult. de immunit.
Ecclesiar.* Priuatus ergo ab ingressu Ecclesie non potest Ordine
sacrum in Ecclesia exercere, neque ibi diuina officia audi-
re: extra Ecclesiam tamen in oratorio priuato, aut in agro
optime potest prædicta munia exercere; quia illa non est
priuatio absoluta, sed limitata, scilicet in loco illo, vt ex
communi tradunt Syluest. *verbo interdictum 6. q. 5. & verbo
suspensio num. 5.* Nauarr. *cap. 27. num. 17. 5.* Couarru. *cap. alma
2. p. 8. r. num. 3.* Suar. *disp. 3. 5. sect. 4. num. 6.* Auila *5. p. disp. 4.
sect. 3. dub. 5. concl. 4.* Sayr. *lib. 4. cap. 7. a num. 16. & lib. 5. cap. 9.
a num. 22.* Bonac. *disp. 5. p. 5. num. 11.* Paul. Layman. *lib. 1. sum.
tract. 5. par. 4. cap. 1. circa finem.*

Quæstio tamen nonnulla est an in cæmeterio possit hic
interdictus diuina celebrare, & audire; Negat Paludan. *in 4.
d. 18. quasi. 7. art. 3. concl. 2.* fauet Glossa *in dicto c. is cui. verbo
cæmeterio de censent. excommunicat. in 6.* Et probari potest, quia
sepultura in cæmeterio huic interdicto prohibetur. Ergo
etiam censenda est prohibitio celebratio, & auditi diuino-
rum. Deinde si cæmeterium contiguum Ecclesie sit sub Ec-
clesia videtur comprehensum. *Argum. cap. si ciuitas de censent.
excommunicat. in 6.* vbi interdicta Ecclesie cæmeterium illi
contiguum censetur interdictum. Tum quia accessorium se-
quitur naturam principalis. Tum quia vilipenderetur inter-
dictum Ecclesie si cæmeterium liberum esset.

Dicendum tamen est hunc interdictum posse in cæmeterio
diuina celebrare, & audire, non tamen sepeliri. Vti colligitur
ex Glossa *d. cap. is cui. verbo in ea.* Ancharran. *num. 1.* Geminiano
m. 4. Nauarr. *cap. 27. num. 170.* Couarru. *cap. alma 2. p.
5. r. num. 3.* Vgolino *tab. 5. cap. 16. 6. 3. num. 2.* Sayro *lib. 4. cap. 7.
num. 16. & lib. 5. cap. 9. num. 22. & 23.* Suar. *disp. 3. 5. sect. 4. a
num. 12.* Filliuc. *tract. 18. num. 103.* Bonac. *r. i. disp. 5. punct. 5.
n. 11.* Et probatur ex *sup. cap. is cui.* vbi Pontifex loquens de
sepultura dixit huic interdicto prohibitam esse tam in Eccle-
sia, quam in cæmeterio: at cum de diuinis officiis loqueretur
solum Ecclesiam expressit subdens ibi celebrantem fieri irre-
gularem. Ergo satis indicauit officia diuina in cæmeterio non
esse huic interdicto prohibita.

Neque obstat ratio in contrarium adducta, accessorium
enim sequitur naturam principalis in fauorabilibus, sed non
in odiosis. Quod si in *cap. si ciuitas*, sub interdicto Ecclesie
cæmeterium contiguum comprehendatur, nõ est quia cæmeterium
Ecclesie sit accessorium, sed ne Ecclesie interdictum
illudatur, quod in presenti non procedit, quia hoc interdictum
non afficit Ecclesiam, sed personam in ordine ad Ecclesiam,
ideoque est cæmeterium accessorium sit Ecclesie, quia tamen
non est accessorium persone in ordine ad Ecclesiam interdic-
tus, ex interdicto ab ingressu Ecclesie non inferitur à cæmeterio
esse interdictum.

Sed an Sacerdote in Ecclesia celebrante possit diaconus
cui Ecclesie ingressus est interdictus extra Ecclesiam Euan-
gelium canere, vel Missam audire? Affirmant Henric. *lib. 13.
cap. 43. num. 4.* Auila *disp. 4. dub. 5. ante sextam conclusionem,*

quia hic non in Ecclesia, sed extra diuina audit, & ministrat.
Sed contrarium est commune, & quantum actiue ad eantem
Euangelij omnino tenendum, eo quod illa ministratio vni-
cam cum sacrificante in Ecclesia actionem constituit, & mor-
raliter censetur in Ecclesia fieri. Præterea huic interdicto non
prohibetur (vt dicimus) materialis ingressus in Ecclesiam,
sed formalis scilicet ne diuinorum que in Ecclesia fiunt
particeps sit. Atque ita docent Geminian. *in dicto cap. is cui.
n. 7.* Antonin. *3. p. tit. 2. 6. cap. 2. §. 2.* Syluest. *verbo interdictum 6.
q. 6.* Vgolin. *tab. 3. cap. 16. §. 2. num. 2.* Sayrus *lib. 5. cap. 9. num.
20.* Suar. *disp. 3. 5. sect. 4. num. 7. & 8.* Filliuc. *tract. 18. n. 104.*
Bonac. *disp. 5. punct. 5. num. 11. in fine, & alij.*

Sed an tempore quo non celebrantur diuina possit hic in-
terdictus Ecclesiam ingredi, ibique preces fundere? Non sa-
tis constat: nam Calderin. *tract. de interdicto, membr. 2. cap.
sed queritur.* Panormit. *in cap. cum Ecclesia num. 4. de immunit.
Ecclesiar. Paul. Tufcus de visitat. & regimine Eccles. cap. 12. n. 7.*
Vgolin. *tab. 5. cap. 16. §. 1.* Suar. *disp. 3. 5. sect. 4. num. 23.* Filliuc.
tract. 18. num. 107. Alterius de interdicto, *disp. 7. cap. 2. sect. 4.* al-
ferunt simplicem Ecclesie ingressum prohiberi directè ex vi
huius interdicti, diuinorum vero celebratio, & auditi in con-
sequentiâ. Ducuntur ex *cap. laetorem. 33. q. 2.* vbi euidam mat-
tricide prohibetur Ecclesie ingressus per anuum integrum, &
subditur, vt ante fores Ecclesie, stans, orans, & deprecans Deum
perseueret. Ergo nequit intra Ecclesiam orare, & Deum de-
precari.

Cæmeterium est hæc sententia spectato verborum rigore
esse videtur; at arenta intentione Ecclesie, vt iocriore
fistimo quæ affirmat interdicto ab Ecclesie ingressu non pro-
hiberi Ecclesiam ingredi cum diuina non peragantur. Quod
docuit Innocent. *in cap. sacro verbo ingressum De sentent. ex-
communicat. N. quart. cap. 27. num. 170.* Couarru. *cap. alma 2. p.
5. r. n. 3. vers. poterit.* Costia *cap. is cui. num. 7. de censent. ex-
communicat. in 6.* Sayrus *lib. 4. cap. 7. num. 15. & lib. 5. cap. 9.
num. 22.* Auila *5. p. disp. 4. dub. 5. concl. 7.* Paul. Layman. *lib. 1.
tract. 5. par. 4. cap. 1. circa finem.* Bonac. *disp. 5. de interdicto 5.
num. 11.* Ducor, quia templa deputata sunt eo sine præcepto,
vt ibi sacra solemniter peragantur, & populus ad ea audientia
congregetur, ergo ingrediens templum quando nec sacra per-
agantur, neque ea audire potest, non videtur ingredi tem-
plum formaliter, & quare non infligitur esse ac proinde neque
violat præceptum impositum, ne Ecclesiam ingrediantur,
quia intelligi debet de ingressu templi formalis & secun-
dum suam institutionem, seu de ingressu templi publico, &
dum diuina aguntur, vt sic rubore perfusus videns scã com-
muni oratione exclusum delicti peniteat.

Neque obstat Textus in *cap. laetorem.* Nam respondet pos-
sumus priuari ibi matricidam, orare, & deprecari Deum in
Ecclesia cum aliis fidelibus quando diuina celebrantur, sed
extra Ecclesiam, vel in Ecclesia cum nulla celebrantur diuina.
Quod aperte constat ex eo quod post primum anuum duobus
sequentibus præcipitur huic matricide stare, vel orare in Ec-
clesia inter audientes. Signum igitur est loqui textum de tem-
pore quo diuina fiunt. Præterea in illo textu non sentitur in-
terdictum de quo in presenti, sed præceptum prohibitum in
penam delicti commissi. Adde huic interdicto non esse pro-
hibitum saltem sub graui culpa transire per Ecclesiam, cum
ibi diuina celebrantur, ibique orationem breuem fundere,
quia ex illo transiit dici non potest diuina audire, cum non
per se, & ex proposito ea audiat. Sic docuit Nasare. *cap. 17.
num. 170.* Auila *c. p. disp. 4. dub. 5. conclus. 7.* Bonac. *de interdic-
to disp. 5. p. 5. n. 11.*

Gravior dubitatio est, An ex vi huius interdicti ab ingressu
Ecclesie prohibeatis ad recipiendis in Ecclesia sacramen-
tis? Affirmat Glossa *in cap. presentis 5. q. 2. & cap. de vni-
uerso 12. quasi. 2. & cap. laetorem 33. q. 2.* vbi prohibitio Eccle-
siae ingressu simul prohibetur communicatio. Angel. *verbo sus-
pensio 3. num. 4.* Syluest. *eodem q. 5. circa finem.* Sayrus *lib. 5. cap.
9. num. 21.* Suar. *5. de censur. disp. 3. 5. sect. 4. num. 5. circa finem.*
Conicah. *disp. 17. dub. 2. num. 59.* Paul. Layman. *lib. 1. sum. tract.
5. par. 4. cap. 1. circa finem.* Et probari potest, quia ideo di-
uinus numerus præcedenti huic interdictum priuatum esse Ec-
clesiam ingredi, cum diuina celebrantur; quia Ecclesia
ad id præcipue deputata est, at etiam deputata est ad recep-
tionem sacramentorum, ergo receptio sacramentorum pro-
hibita censeri debet. Deinde receptio sacramentorum quod
nobilis est, quam diuinorum officiorum assistentia, sed in-
terdictus ab ingressu Ecclesie excluditur ab officiorum diui-
norum assistentia. Ergo a fortiori excludendus est à sacra-
mentorum receptione.

Nihilominus est hæc sententia sit satis probabilis, proba-
biliorero credo spectato iuris rigore quæ asserit interdicto
ab Ecclesie ingressu non esse prohibitum sacramenta in Ec-
clesia recipere. Sicuti docuit Henric. *lib. 13. cap. 32. num. 2.*
Auila *5. p. de censur. disp. 4. dub. 5. conclus. 6.* Bonac. *disp. 5. de
interdic. p. 5. n. 12.* Ducor, quia penæ extendendæ non sunt
absq; manifesto textu, vel ratione, at nullus est textus, ex quo
colligatur huic interdicto prohibitam esse sacramentorum

PUNCTUM V.

Quod peccatum sit violatio interdicti?

- 1 Clericus violans interdictum suae personale; sine locale ministrando Sacramentum, peccat mortaliter. Idem est ex se quoad officia divina.
- 2 Ex levitate materia peccatum veniale in officiis divinis esse potest.
- 3 Ex exercitio Ordinum minorum vix Clericus committere peccatum mortale potest.
- 4 Laici recipientes Sacramentum; mortale peccatum committunt.
- 5 Enumerantur casus in quibus ob assistentiam divinis officiis peccatum mortale laici committunt.
- 6 Aliqui censent seculo Ecclesiae committunt, violentia, & fraude nullum committere peccatum in casu, divinis in loco interdicto assistentes.
- 7 Certum est peccatum aliquod esse, & probabilius esse mortale.
- 8 Duplex conditio necessaria est pro obligatione cuiuslibet interdicti.

Loqui possumus de Clericis, & de laicis. Clericus violans interdictum suae personale, sine locale ministrando Sacramentum, vel illud recipiendo, peccat mortaliter, quia contra prohibitionem Ecclesiasticam in re gravi delinquit, neque huic conclusioni aliquis est qui contradicat. Quoad officia vero divina in loco interdicto dubius est Caeteran. verbo interdicti violatio. Sed reliqui omnes Doctores constanter affirmant ex se & ex suo genere, peccatum mortale esse violationem interdicti cuiuscunque sine localis, sine personalis. Quare Clericus interdictus divinis assistens, vel in loco interdicto officia divina celebrans aliter quam permissum est, peccatum mortale committit, nisi ex parvitate materiae, vel ignorantia excusetur. Vti docuit ex communi sententia Toler. lib. 1. cap. 20. Sayr. lib. 5. thesauri, cap. 1. num. 5. Suar. disp. 34. sect. 4. a num. 10. Coninch. disp. 17. dub. 3. a num. 64. Bonac. de interdicto, disp. 5. pun. 7. num. 3. Paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. par. 4. cap. 3. num. 1. Gaspar Hurtado de interd. diff. 10. num. 32.

Dixi ex se, & ex suo genere, nam ex levitate materiae saepe veniale peccatum esse potest. Si enim parti officii divini arbitrio prudentis non notabili clericus interdictus assistat, vel illam recitet in loco interdicto absque moderatione praescripta in cap. alma mater, non mortale, sed veniale peccatum committit, vti relati Doctores advertunt. Quare inquit Suar. dicta sect. 4. num. 13. si Sacerdos celebrans in loco interdicto ostium apertum esse permittat, dum cantatur Evangelium, vel sit offertorium, vel post communionem orationes recitentur, non mortaliter, sed venialiter tantum peccat. Quia imo addit, si casu contingat ostium ab ingredientibus apertum relinqui, non teneri Sacerdotem celebrantem illicdistere, donec claudatur, quia non licet ita facile sacrum misterium intermittere, tamen interim dum ostium clauditur Epistola, aut Evangelium dicatur: satis est cauere ne nimia sit dilatio. Quod si oportuerit signo aliquo admonere loci & temporis opportunitas, & decencia servetur.

Ex exercitio autem minorum ordinum vix unquam clericus committere mortale potest, quia horum ordinum ministratio, & officia exercentur a clericis tanquam propria ordinis, sed qualiter ab aliis laicis exerceri possunt. Sicuti tradit Suar. dicta disputat. 34. sect. 4. num. 9. Aulla 5. p. disputat. 5. dub. 2. §. notandum. Bonac. de interdicto, disput. 5. p. 7. numero 4. vers. dixi.

Quoad laicos atinet dubium esse non potest peccatum grave committere, si interdicti aliquod Sacramentum sibi prohibuit recipiant, quia directè ab eorum receptione vi personalis interdicti excludantur, & cum materia gravis sit non est vnde à peccato mortali excusetur. Idem est si in loco interdicto illud recipiant. Quia eo ipso quo Sacerdotibus prohibita est illius Sacramenti ministratio, consequenter laicis prohibetur eius receptio. Praeterquam quod nullus recipere Sacramentum potest, quin illius ministracionem virtualiter perat, & ad ipsum cooperetur. Ergo ex hac parte excusari illa actio à mortali nequit. Sicut tradit Suar. disput. 34. sect. 2. numero 6. & disput. 34. sect. 5. num. 9. Coninch. disp. 17. dub. 3. in fine num. 69. Paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. par. 4. cap. 3. num. 2. conclus. 2. Gaspar Hurtado, de interd. difficult. 10. in fine num. 32.

Si vero de assistentia divinis loquamur, sunt aliquot casus, in quibus omnes ferè Doctores damnant laicum peccati mortaliter. Primo, si compellant clericum in loco interdicto publice, & solemniter celebrare. Secundo si pullatis campanis, vel publico praeconio praesumant convocare populum ad audienda divina in loco interdicto. Tertio si praesumant impedire, ne excommunicati, vel interdicti notifi-

receptionem; quin potius ex cap. sacro de sentent. excommunicat. & cap. 15. cui eodem tit. in 6. & aliis non leviter inferuntur censuram esse, siquidem solum ibi enumeratur prohibitam huic interdicto esse divinum celebrationem, & auditionem, & sepulturam. Ergo cum nulla de Sacramentorum receptione mentio facta sit, intelligi debet permissa. Praeterea id ipsum colligitur ex dicto cap. De viro nefando. & cap. latorem, ubi post interdictum latum communio specialiter prohibetur.

Neque obstat fundamentum oppositum, fateor enim Ecclesiam deputatam esse ad Sacramenta ministranda, & recipienda; ex interdicto autem ab ingressu Ecclesiae non prohibetur omnibus, ad quae Ecclesia deputatur, sed illis tantum, quae ex aliquo textu colliguntur, cum vero ex nullo colligatur Sacramentorum receptionem prohiberi, asserendum non est. Neque refert hanc receptionem graviolem, & excellentiorem esse divinum officiorum assistentiam, quia inde non probatur prohibitam esse, sed ad summum prohiberi debuisse. Praeterquam quod illa receptio est, excellentior sit non est ita frequens, ac ministratio divinorum, illorumque assistentia.

Potro privilegium concessum pro illis quatuor festivitibus, in quibus in cap. alma mater, permittitur interdicti interesse divinis, ad interdictos ab Ecclesiae ingressu extenditur. Sicuti notavit var. disp. 35. sect. 2. num. 5. in fine, siquidem interdicti ab Ecclesiae ingressu non efficacius excludantur à divinis officiis, quam absolute interdicti.

§. V.

De aliis effectibus qui solent interdicto attribui.

- 1 Non prius iurisdictione.
- 2 Neque indulgentiarum consecutione.
- 3 Neque suffragiis Ecclesiae.

Primus enumerari solet privatio iurisdictionis. Circa quem effectum distinguendum est de iurisdictione spirituali, & temporalis, & de iurisdictione fori interioris, & contentiosi. Item de interdicto absolute lato, vel lato ab ingressu Ecclesiae. Si loquamur de interdicto absolute lato, nullatenus privatur iurisdictione fori temporalis, sine spirituali, sine fori interioris, sine exterioris excepta iurisdictione, quae in administratione aliquorum sacramentorum, & in officiis divinis exercetur, quia ex nullo textu haec poena interdicto annectitur. Sicuti tradit Nauarr. cap. 27. num. 176. Couarruv. 2. p. cap. alma. §. 1. num. 3. Vgolino. tab. 1. cap. 3. §. 2. Henrici. cap. 43. num. 4. Suar. disp. 35. sect. 4. num. 14. Aulla disp. 4. dub. 5. conclus. 5. Sayrus lib. 5. cap. 6. num. 11. Bonac. de interdicto, disp. 5. punct. 6. num. 1. Vnde interdictus absolute excommunicatur, suspenditur, & ab his censuris absolvi potest, quia haec ad iurisdictionem, & non ad ordinis officium pertinent, & ob eandem rationem potest indulgentias concedere, conferre beneficia, proferre sententias, testamentum condere, & similia, quia nullibi absolute haec interdicto prohibentur. Sicuti notant praedicti Doctores.

Idem dicendum est de interdicto ab Ecclesiae ingressu, solum est differentia, quod hic interdictus privatur omni usu iurisdictionis in Ecclesia exercendo, qui ad Sacramentorum administrationem, officiorumque divinorum pertinet, quia ab his omnibus remouetur, vti constat ex §. praecedenti dictis. At absolute interdictus potest sibi aliqua Sacramenta ministrare, potest enim in foro interiori poenitentes absolvi, quod tamen interdictus ab Ecclesiae ingressu nequit. Argum. cap. sacro de sentent. excommunicat. & ibi Glossa, & cap. cui, eodem tit. lib. 6. docent Doctores relati.

Secundus effectus est indulgentiarum consecutio. De quo effecta breuiter dicendum est, ex vi nullius interdicti exclusum esse interdictum ab hac indulgentiarum consecutione, quia nullibi id cauetur. Per accidens tamen impediri potest. Nam si interdictus sit personalis specialis, & causa interdicti non poenitit, impeditur ab indulgentiis consequendis non ex vi interdicti, sed ex peccato mortali in quo perseverat.

Deinde si opera iniuncta ad indulgentias consequendas nequit praestare, quia ex vi interdicti ab eorum executione remouetur, impeditur etiam ab indulgentiarum consecutione, sed hoc impedimentum formaliter non provenit ex interdicto, sed ex eo quod non apponitur conditio operum, sub qua indulgentiae sunt concessae. Sicuti cum Vgolino tradit Sayrus lib. 5. cap. 9. in fine n. 27. Bon. de int. disp. 6. p. 6. in fine n. 4.

Tertius effectus esse potest privatio suffragiorum, & honorum Ecclesiae. Sed dicendum est hanc privacionem nulli interdicto annecti, quia ex nullo textu colligitur. Quare si ex culpa, & peccato non impediantur interdicti horum bonorum participatione, nequaquam ex vi interdicti ab ea exclusi sunt, sed pro ipsi, sicuti pro aliis fidelibus Ecclesiae preces fundere potest, vti advertit Sayr. lib. 3. thes. cap. 9. n. 26.